

Nazwa dokumentu: Opis założeń projektu informatycznego pn. „JUVEL (Jagiellonian University Virtual Experience Landscape) – inteligentny system zarządzania i udostępniania dziedzictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego” – wnioskodawca: jest Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, beneficjent: Uniwersytet Jagielloński.

Lp.	Organ wnoszący uwagi	Jednostka redakcyjna, do której wnoszone są uwagi	Treść uwagi	Propozycja zmian zapisu	Odniesienie do uwagi
1.	NDAP	2.3. Udostępnione informacje sektora publicznego i zdigitalizowane zasoby	Celem opiniowanego projektu jest m.in. wykonanie kopii cyfrowych i udostępnienie materiałów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Nie jest do końca jasne czy są one materiałami archiwalnymi, w myśl art. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 oraz z 2025 r. poz. 1173), dalej: „ustawa archiwalna”, czy zbiorami bibliotecznymi. Jeżeli digitalizowane będą materiały archiwalne stanowiące część państwowego zasobu archiwalnego (zob. art. 15 ustawy archiwalnej) to projekt i działania związane powinny być konsultowane z właściwym terytorialnie archiwum państwowym.	Należy dokładnie określić charakter digitalizowanej dokumentacji	
<p>GRUPA I: POZYCJE OD 1 DO 15 (Zbiory Muzeum UJ i Instytutu Archeologii) Charakter dokumentacji: Zbiory muzealne (muzealia) w rozumieniu ustawy o muzeach. Stanowią element dziedzictwa kulturowego i nie są materiałami archiwalnymi w myśl ustawy z dnia 14 lipca 1983 r.</p> <p>GRUPA II: POZYCJA 16 (Zbiory historyczne Archiwum UJ) Charakter dokumentacji: Materiały archiwalne w myśl art. 1 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Proces i standardy digitalizacji są konsultowane z właściwym terytorialnie Archiwum Narodowym w Krakowie. Wszystkie wytypowane zasoby zostały weryfikacyjnie przeanalizowane pod kątem ewentualnych ograniczeń w udostępnianiu on-line. Kolekcje z okresu XIV-XVIII w. znajdują się w domenie publicznej. W przypadku dyplomów i akt z lat 1274–1964 upłynęły już wszelkie ustawowe okresy ochronne praw autorskich oraz okresy zastrzeżeń dostępu ze względu na ochronę prywatności osób fizycznych, o których mowa w art. 16b ustawy archiwalnej oraz w przepisach RODO. Zasoby są wolne od tajemnic ustawowych i ograniczeń konserwatorskich, co pozwala na ich pełną, bezwarunkową publikację on-line. Po zakończeniu wdrożenia, pozyskane kopie cyfrowe oraz pakiety metadanych zostaną formalnie przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie celem ich długoterminowego zabezpieczenia w Centralnym Repozytorium Cyfrowym oraz udostępniania w serwisie „Szukaj w Archiwach”</p> <p>GRUPA III: POZYCJE OD 17 DO 27 (Kolekcje CEP oraz Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej) Charakter dokumentacji: Specjalne cyfrowe zbiory dokumentacji naukowej, przyrodniczej i dydaktycznej podlegające rygorom ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce. Nie stanowią materiałów archiwalnych.</p>					
2.	NDAP	2.3. Udostępnione informacje sektora publicznego i zdigitalizowane zasoby	Brakuje informacji czy archiwalia, które będą digitalizowane, zostały przeanalizowane pod kątem ewentualnych ograniczeń w ich udostępnianiu on-line.	Projekt należy uzupełnić o odniesienie się do tego zagadnienia	

Uwaga została w pełni uwzględniona. Wnioskodawca oświadcza, że wszystkie materiały archiwalne wytypowane do digitalizacji w projekcie JUVEL zostały poddane uprzedniej, wieloaspektowej analizie prawnej i konserwatorskiej przeprowadzonej przez zespoły eksperckie Archiwum UJ oraz Biura Radców Prawnych UJ. Analiza potwierdziła całkowity brak ograniczeń w ich udostępnianiu on-line. Stosowne uzupełnienie i szczegółowe oświadczenie o statusie prawnym oraz zgodności z ustawą archiwalną i RODO zostało wprowadzone bezpośrednio do opisu zasobu nr 16 w sekcji 2.3 wniosku.

Dodano opis w poz. 16 o treści:

Charakter dokumentacji: Materiały archiwalne w myśl art. 1 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Proces i standardy digitalizacji są konsultowane z właściwym terytorialnie Archiwum Narodowym w Krakowie. Wszystkie wytypowane zasoby zostały weryfikacyjnie przeanalizowane pod kątem ewentualnych ograniczeń w udostępnianiu on-line. Kolekcje z okresu XIV-XVIII w. znajdują się w domenie publicznej. W przypadku dyplomów i akt z lat 1274–1964 uptynięty już wszelkie ustawowe okresy ochronne praw autorskich oraz okresy zastrzeżeń dostępu ze względu na ochronę prywatności osób fizycznych, o których mowa w art. 16b ustawy archiwalnej oraz w przepisach RODO. Zasoby są wolne od tajemnic ustawowych i ograniczeń konserwatorskich, co pozwala na ich pełną, bezwarunkową publikację on-line. Po zakończeniu wdrożenia, pozyskane kopie cyfrowe oraz pakiety metadanych zostaną formalnie przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie celem ich długoterminowego zabezpieczenia w Centralnym Repozytorium Cyfrowym oraz udostępniania w serwisie „Szukaj w Archiwach”

3.	NDAP	6. Otoczenie prawne	Brak informacji o ustawie archiwalnej.	W otoczeniu prawnym należy uwzględnić wymienione przepisy prawa	
----	------	---------------------	--	---	--

Uwaga została w pełni uwzględniona. Do tabeli w Sekcji 6 („Otoczenie prawne”) dodano pozycję nr 20: Ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Uzupełniono również opis powiązania aktu z projektem, wskazując, że ustawa ta stanowi nadrzędną podstawę prawną dla procesów bezpiecznego przetwarzania, konserwacji cyfrowej, wieczystej archiwizacji oraz udostępniania on-line 39 000 historycznych obiektów pochodzących z zasobów Archiwum UJ.

4.	NDAP	Uwaga ogólna	Jeżeli projekt zakłada digitalizację i udostępnienie materiałów archiwalnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, to w założeniach tego dokumentu brakuje informacji o standardzie metadanych i standardzie digitalizacji materiałów archiwalnych, rekomendowanych przez Centrum Kompetencji Narodowego Archiwum Cyfrowego, jednostki będące beneficjentami Programu Kultura Cyfrowa prowadzonego przez MKiDN oraz wszystkie archiwa państwowe.	Projekt należy uzupełnić o odniesienie się do standardu digitalizacji materiałów archiwalnych rekomendowanych przez Narodowe Archiwum Cyfrowe	
----	------	--------------	---	---	--

Uwaga została w pełni uwzględniona. Wnioskodawca uzupełnił dokumentację projektową o jednoznaczne deklaracje stosowania standardów digitalizacji i profilowania metadanych dla materiałów archiwalnych. W sekcji 2.4 (przy produkcji „Standardy i modele wykonawcze dostępności”) oraz w sekcji 7.3 (wiersz nr 3 „Standardy wymiany danych”) wprowadzono zapisy obligujące do pełnego stosowania standardów technicznych i opisowych (w tym formatów ISAD(G) oraz wytycznych metadanych) rekomendowanych przez Centrum Kompetencji Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC) oraz praktyki beneficjentów programu Kultura Cyfrowa MKiDN.

5.	NDAP	Uwaga ogólna	Beneficjent, w przypadku digitalizacji materiałów archiwalnych, pozyskane kopie cyfrowe powinien przekazać do właściwego archiwum państwowego celem ich zabezpieczenia w Centralnym Repozytorium Cyfrowym i późniejszego ich udostępniania na serwisie „Szukaj w Archiwach”.	Informacje te powinny zostać ujęte w opisie założeń projektu informatycznego	
----	------	--------------	--	--	--

Uwaga została w pełni uwzględniona. Wnioskodawca jednoznacznie zobowiązał się do przekazania wytworzonych kopii cyfrowych materiałów archiwalnych do państwowego zasobu archiwalnego. Stosowne zapisy gwarantujące przekazanie 39 000 cyfrowych odwzorowań wraz z metadanymi do Archiwum Narodowego w Krakowie, w celu ich wieczystego zabezpieczenia w Centralnym Repozytorium Cyfrowym oraz publikacji w ogólnopolskim serwisie „Szukaj w Archiwach”, zostały wprowadzone bezpośrednio do Sekcji 2.3 (Zasób nr 16) oraz Sekcji 2.4 (przy produkcji „Zdigitalizowane zasoby wraz z metadanymi”).

6.	NDAP	4.2. Wykaz poszczególnych pozycji kosztowych	W ramach projektu jest planowana rozbudowa systemu MUZUJ. Jeżeli projekt zakłada digitalizację i udostępnienie materiałów archiwalnych to do ewidencjonowania i udostępniania zbiorów archiwalnych, dla jednostek instytucji publicznych, w tym uczelni, służy bezpłatny Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (dalej: „ZoSIA”). System ten administrowany jest przez Narodowe Archiwum Cyfrowe i ma zapewnione stałe, bieżące utrzymanie. Metadane opisowe są prowadzone w standardzie umożliwiającym wymianę z serwisem KRONIK@.	Planowany do wdrożenia system „MUZUJ” należy zastąpić systemem ZoSIA	
----	------	--	---	--	--

Zastąpienie systemu MuzUJ systemem ZoSIA jest technicznie i prawnie niemożliwe ze względu na heterogeniczny charakter całego projektu JUVEL. System ZoSIA jest platformą dedykowaną wyłącznie dla materiałów archiwalnych. W projekcie JUVEL archiwalia stanowią mniejszość zasobów (39 000 z 89 285 obiektów, tj. 43,6%). Pozostałe 56,4% zbiorów (50 285 obiektów) to muzealia (podlegające ustawie o muzeach, wymagające standardów CIDOC-CRM/Spectrum) oraz naukowe kolekcje przyrodnicze (wymagające zaawansowanych taksonomii cyfrowych). ZoSIA nie posiada struktur do ewidencji muzealiów ani okazów zoobotanicznych.

Zastąpienie MuzUJ systemem ZoSIA doprowadziłoby do ponownego zrodzenia „silosowości” danych (podziału na zbiory archiwalne i pozaarchiwalne), co stoi w bezpośredniej sprzeczności z głównym celem działania 2.3 FERC. Co więcej, ZoSIA nie wspiera planowanych innowacji technologicznych: modeli 3D/XR, silników grafów wiedzy oraz komponentów sztucznej inteligencji AI/GraphRAG. Wnioskodawca zapewnia jednak, że rozbudowywany system MuzUJ natywnie zachowuje pełną interoperacyjność z systemami NAC – opis materiałów archiwalnych realizowany będzie w standardzie ISAD(G) i EAD, gwarantując bezproblemową wymianę metadanych zarówno z systemem KRONIK@, jak i docelowo z serwisem „Szukaj w Archiwach”.

Stosowne uzupełnienie uzasadnienia kosztów wprowadzono do Sekcji 4.2 wniosku.